

Ecologische risico-inschatting

VanderHelm Milieubeheer B.V.
Nobelsingel 2
2652 XA Berkel en Rodenrijs

T 010 249 24 60
F 010 249 24 70
I www.vdhelm.nl
E info@vdhelm.nl

BIC RABONL2U
IBAN NL56 RABO 0354 4306 45
K.v.K. 27233428
B.T.W. nr. NL8079.90.000.B01

Aan: Gemeente Pijnacker-Nootdorp
Kenmerk: 20171888
Van: VanderHelm Milieubeheer B.V.
Behandeld door: Ing. A. Kolders
Datum: 19-12-2017
Betreft: Ecologische risico-inschatting op basis van bureaustudie
+ boominventarisatie

VanderHelm Milieubeheer B.V. heeft opdracht gekregen voor het uitvoeren van een ecologische risico-inschatting ter plaatse van de Tuindershof gelegen aan de Tuindersweg, tussen de Overgauwseweg, de Europalaan en de N470. Het projectgebied bestaat uit graslandpercelen, glastuinbouw, watergangen, rietkragen en bomen. In de toekomst wordt in het projectgebied een woonwijk gebouwd. Hiervoor zal de huidige vegetatie verwijderd worden en worden sloten gedempt en gegraven. De huidige woningen die gelegen zijn binnen de begrenzing van het projectgebied blijven behouden en worden niet gesloopt ten behoeve van de werkzaamheden. Binnen het projectgebied is ingeschat of door de ontwikkeling een nadelig effect optreedt, of kan optreden op de (beschermde) flora en fauna.

In onderhavige memo worden de mogelijke ecologische risico's beschreven en is een bomeninventarisatie uitgevoerd voor het verkrijgen van een omgevingsvergunning, activiteit kappen. De projectbegrenzing is weergegeven in afbeelding 1, foto's van de projectlocatie zijn te vinden in bijlage 1 en de situatietekening is bijgevoegd in bijlage 2.

Afbeelding 1: Globale projectbegrenzing

Bureaustudie

Om conform de bestaande natuurwetgeving te werken is inzicht verkregen in de aanwezigheid van beschermde soorten en natuurgebieden in de bureaustudie (VanderHelm Milieubeheer B.V., PYPY160491, d.d. 7-12-2016). Bij het uitvoeren van de ecologische risico-inschatting wordt de gemeente brede ecologische quickscan (bureaustudie) als basis aangehouden zodat een aantal beschermde habitats en soorten reeds juridisch zijn uitgesloten.

Natura 2000-gebieden

Gezien de afstand van meer dan 10 kilometer tot Natura2000-gebieden zal er niet snel effect optreden op deze beschermde gebieden van activiteiten in de gemeente. Effecten dienen onderzocht te worden bij:

- grote toename stikstofemissie;
- verstoring/vernietiging leefgebied kwalificerende soorten kleine zwaan en smient.

Door het bouwen van circa 450 woningen en een toename van verkeer in het gebied zal de stikstof uitstoot toenemen. Echter gezien de afstand tot Natura 2000-gebieden en het aantal woningen dat wordt gebouwd zal hiermee geen grenswaarde worden overschreden. Er is dan ook geen sprake van een negatief effect op Natura 2000-gebieden. Daarnaast betreft het projectgebied geen grasland/ geschikt foerageergebied voor smienten en kleine zwanen. Er vindt dan ook geen afname aan foerageergebied van deze soorten plaats.

NNN

In de omgeving van het projectgebied liggen drie gebieden van Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur) in de Zuidpolder van Delfgauw. Werkzaamheden binnen, of binnen de verstoringzone van NNN gebieden dienen te worden voorkomen of getoetst door een deskundig ecooloog. Er is geen sprake van negatief effect op NNN-gebieden, aangezien deze op 500 meter van de onderzochte locaties liggen.

Weidevogelgebied

Buiten het projectgebied liggen twee gebieden, die aangewezen zijn als belangrijk weidevogelgebied. Eén daarvan, de Zuidpolder van Delfgauw, begint op circa 100 meter afstand aan de andere kant van de N470. De werkzaamheden in het projectgebieden bevinden zich niet binnen de verstoringzone van het weidevogelgebied. Derhalve zijn hiervoor geen vervolgstappen nodig.

Veldinspectie

Op 15 december 2017 is een veldinspectie uitgevoerd naar het te ontwikkelen gebied binnen de Tuindershof. In tabel 1 zijn beschermde soorten weergegeven die op basis van het bureauonderzoek (verspreidingsgegevens) en op basis van het veldbezoek in het projectgebied kunnen worden verwacht.

Tabel 1: Aanwezige en verwachte beschermde flora- en faunasoorten in het projectgebied op basis van de bureaustudie en het veldbezoek.

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Beschermde status	Gebieds-functie*	Aangetroffen (A) of verwacht (V)
Vogels	inheemse vogels	<i>Aves</i>	Vogelrichtlijn	V	V
Vleermuizen	gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Europees beschermd	F, VL	V
	ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>	Europees beschermd	F, VL	V
	rosse vleermuis	<i>Nyctalis noctua</i>	Europees beschermd	F, VL	V
Grondgebonden zoogdieren	bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	Vrijgesteld		V
	egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	Vrijgesteld		V
	gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	Vrijgesteld		V
	huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>	Vrijgesteld		V
	rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>	Vrijgesteld		V
	veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>	Vrijgesteld		V
Amfibieën	bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	Vrijgesteld		V
	gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	Vrijgesteld		V
	kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>	Vrijgesteld		v

Legenda tabel 1:

- Vogelrichtlijn: is van toepassing op alle inheemse vogels.
- Vrijgesteld: deze soorten zijn opgenomen in bijlage A van de Wet natuurbescherming en vrijgesteld door provincie Zuid-Holland bij het uitvoeren van een ruimtelijke ontwikkeling.
- Gebiedsfunctie: V: voortplantingsplaats, rustplaats of nest, O: overwinteringsgebied, VI: vliegroute, F: foerageergebied. De gebiedsfunctie is alleen weergegeven voor beschermde soorten.

Vleermuizen

In de te kappen bomen zijn geen holtes en/of los schors aangetroffen, waardoor voortplantings- en rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis kunnen worden uitgesloten. De knotwilgen hebben enkele kleine holtes, die niet geschikt zijn als verblijfplaats van vleermuizen en het betreft lage bomen langs glastuinbouw, waar kunstmatige verlichting gebruikt wordt, zodat dit geen aantrekkelijk biotoop vormt voor vleermuizen.

De bomenrij van spontane wilgenopslag ten westen van de Tuindersweg in het projectgebied kunnen mogelijk dienen als een vliegroute of foerageergebied voor vleermuizen. De bomen vormen een lijnvormig geheel wat geleiding biedt aan vleermuizen die zich verplaatsen van rustplaatsen in de bebouwde kom naar foerageergebied elders. Echter zijn in de omgeving voldoende alternatieven aanwezig, zoals tuinen en diverse groenstructuren grenzend aan het projectgebied. Derhalve betreffen de aanwezige groenstructuren in het projectgebied geen essentiële vliegroutes of foerageergebieden.

Wel geldt voor de mogelijk aanwezige vleermuizen de zorgplicht zoals opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Dit houdt in dat foeragerende en langsvliegende vleermuizen niet onnodig mogen worden verstoord door verlichting.

Categorie 5 vogels

De nesten van de zwarte kraai en ekster bevinden zich in de te handhaven percelen/erven, waar tevens koolmees, pimpelmees en spreeuw verwacht kunnen worden. Deze vallen buiten de invloed van de werkzaamheden.

In de bomen in het projectgebied zijn geen nesten of holtes aanwezig waar vogels uit categorie 5 gebruik van kunnen maken. Op basis hiervan kunnen vogels uit categorie 5 worden uitgesloten binnen het projectgebied.

Voor oeverzwaluwen is in de huidige situatie geen geschikt habitat aanwezig. Deze vogels broeden in steile hellingen. Als grondhopen met een steile helling in het projectgebied (zoals voorbelasting) worden aangebracht bestaat in het broedseizoen de kans dat oeverzwaluwen gaan broeden in deze steile hellingen.

Algemene broedvogels

Voor algemene broedvogels die broeden in bomen, riet en watergangen biedt het projectgebied geschikt biotoop. Soorten als kleine karkiet, bosrietzanger, rietgors, grasmus, houtduif, meerkoet, wilde eend, krakeend, Canadese gans, knobbelzwaan, fuut en waterhoen waren afgelopen jaar als broedvogel aanwezig.

De nesten en functionele leefomgeving van deze soorten zijn beschermd middels artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. In artikel 3.1, lid 3, is onder andere opgenomen dat het verboden is om opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het onder lid 4 verboden vogels opzettelijk te storen. Lid 5 geeft aan dat lid 4 niet van toepassing is indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Grondgebonden zoogdieren

Onder de bomen en struiken kunnen soorten als egel en diverse muizensoorten voorkomen. Voor al deze soorten geldt een vrijstelling op de Wet natuurbescherming in de Provincie Zuid-Holland, maar de zorgplicht geldt wel voor deze soorten. Dit houdt in dat deze dieren tijdig moeten kunnen vluchten voor de werkzaamheden.

Amfibieën

In de watergangen kan voortplantingsgebied van soorten als bruine kikker, gewone pad, bastaardkikker en kleine watersalamander voorkomen. Buiten het paarseizoen bevinden veel van deze dieren zich op het land, waar ook overwinteringsplaatsen betrokken worden. Voor al deze soorten geldt een vrijstelling op de Wet natuurbescherming in de Provincie Zuid-Holland, maar de zorgplicht geldt wel voor deze soorten. Dit houdt in dat deze dieren tijdig moeten kunnen vluchten voor de werkzaamheden.

Vissen

In de watergangen worden algemene vissoorten verwacht, zoals kleine modderkruiper, snoek en blankvoorn. Voor al deze soorten geldt een vrijstelling op de Wet natuurbescherming in de Provincie Zuid-Holland, maar de zorgplicht geldt wel voor deze soorten. Dit houdt in dat de aanwezige vissen moeten worden afgevangen en overgeplaatst naar een soortgelijke watergang, indien de watergang gedempt wordt.

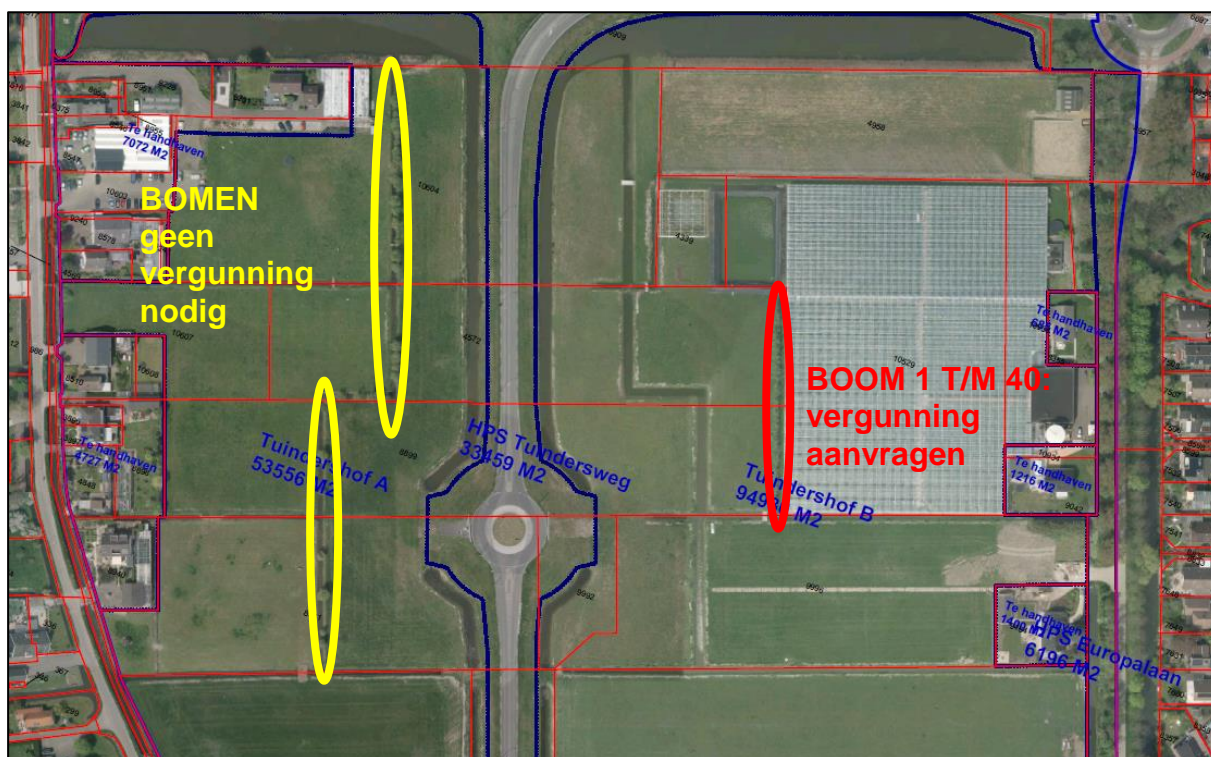
Bomeninventarisatie

Voor het kappen van de boom met een doorsnee van 25 centimeter of meer dient een omgevingsvergunning, activiteit kappen te worden aangevraagd (*bron: gemeente Pijnacker-Nootdorp*). Binnen het projectgebied zijn bomen aanwezig met een doorsnee van 25 centimeter of meer, hiervoor dient een kapvergunning te worden aangevraagd. De bomen zijn gemeten op diameterborsthoogte van 1,30 meter. In tabel 2 is het resultaat van de bomeninventarisatie weergegeven.

Tabel 2: Bomeninventarisatie

Boomnummer	Soort	Diameter	Omgevingsvergunning aanvragen
Boom 1	<i>Salix alba</i>	38 centimeter	Ja
Boom 2	<i>Salix alba</i>	32 centimeter	Ja
Boom 3	<i>Salix alba</i>	33 centimeter	Ja
Boom 4	<i>Salix alba</i>	31 centimeter	Ja
Boom 5	<i>Salix alba</i>	28 centimeter	Ja
Boom 6	<i>Salix alba</i>	28 centimeter	Ja
Boom 7	<i>Salix alba</i>	29 centimeter	Ja
Boom 8	<i>Salix alba</i>	32 centimeter	Ja
Boom 9	<i>Salix alba</i>	28 centimeter	Ja
Boom 10	<i>Salix alba</i>	29 centimeter	Ja
Boom 11	<i>Salix alba</i>	30 centimeter	Ja
Boom 12	<i>Salix alba</i>	32 centimeter	Ja
Boom 13	<i>Salix alba</i>	28 centimeter	Ja
Boom 14	<i>Salix alba</i>	30 centimeter	Ja
Boom 15	<i>Salix alba</i>	30 centimeter	Ja
Boom 16	<i>Salix alba</i>	30 centimeter	Ja
Boom 17	<i>Salix alba</i>	25 centimeter	Ja
Boom 18	<i>Salix alba</i>	34 centimeter	Ja
Boom 19	<i>Salix alba</i>	29 centimeter	Ja
Boom 20	<i>Salix alba</i>	35 centimeter	Ja
Boom 21	<i>Salix alba</i>	32 centimeter	Ja
Boom 22	<i>Salix alba</i>	36 centimeter	Ja
Boom 23	<i>Salix alba</i>	28 centimeter	Ja
Boom 24	<i>Salix alba</i>	30 centimeter	Ja
Boom 25	<i>Salix alba</i>	36 centimeter	Ja
Boom 26	<i>Salix alba</i>	32 centimeter	Ja
Boom 27	<i>Salix alba</i>	35 centimeter	Ja
Boom 28	<i>Salix alba</i>	36 centimeter	Ja
Boom 29	<i>Salix alba</i>	31 centimeter	Ja
Boom 30	<i>Salix alba</i>	33 centimeter	Ja
Boom 31	<i>Salix alba</i>	42 centimeter	Ja
Boom 32	<i>Salix alba</i>	33 centimeter	Ja
Boom 33	<i>Salix alba</i>	38 centimeter	Ja
Boom 34	<i>Salix alba</i>	30 centimeter	Ja
Boom 35	<i>Salix alba</i>	29 centimeter	Ja
Boom 36	<i>Salix alba</i>	32 centimeter	Ja
Boom 37	<i>Salix alba</i>	29 centimeter	Ja
Boom 38	<i>Salix alba</i>	35 centimeter	Ja
Boom 39	<i>Salix alba</i>	28 centimeter	Ja
Boom 40	<i>Salix alba</i>	35 centimeter	Ja

De bomen die tijdens de inventarisatie zijn genoteerd betreffen bomen met een doorsnee van 25 centimeter of meer. De bomen die niet zijn opgenomen in bovenstaande tabel betreffen bomen met een doorsnee van onder de 25 centimeter en hiervoor is geen omgevingsvergunning vereist. In afbeelding 2 is weergegeven voor welke bomen een omgevingsvergunning vereist is en voor welke bomen niet.

Afbeelding 2: De bomen binnen de rode lijn daarvoor is een kapvergunning vereist, de bomen binnen de gele lijnen daarvoor is geen kapvergunning vereist.

Conclusie en aanbevelingen

In onderstaande tabel zijn de soorten die niet konden worden uitgesloten op basis van de ecologische risico-inschatting opgenomen en is aangegeven of de soort verwacht wordt of kan worden uitgesloten en wat de te nemen vervolgstappen zijn.

Soort	Verwacht/ uitgesloten (locatie)	Vervolgstappen en te nemen maatregelen om overtreding Wet natuurbescherming te voorkomen en aanbevelingen
Vleermuizen	Verwacht	In het kader van de zorgplicht wordt geadviseerd om de werkzaamheden buiten het actieve seizoen van vleermuizen (globaal van april tot november) of overdag in het actieve seizoen uit te voeren. Indien dit niet mogelijk is dient versterking van vleermuizen door verlichting zoveel als mogelijk te worden voorkomen. Dit kan bijvoorbeeld door bouwlampen te richten op de werkzaamheden en te voorkomen dat de omgeving wordt verlicht.
Algemene broedvogels	Verwacht	Het kappen van de bomen in de winter buiten het broedseizoen uitvoeren. Indien de werkzaamheden in het voorjaar en/of de zomer moeten worden uitgevoerd dient het projectgebied en de directe omgeving ('invloedsfeer van de werkzaamheden') voorafgaand aan de werkzaamheden te worden gecontroleerd op broedvogels. Indien broedende vogels aanwezig zijn dient door een deskundig ecoloog te worden bepaald of de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd zonder overtreding van de Wet natuurbescherming.
Algemene soorten en vrijgestelde grondgebonden zoogdieren en amfibieën	Verwacht	<ul style="list-style-type: none"> • Voldoende zorg in acht nemen voor alle in het wild voorkomende flora en fauna. Aanwezige dieren de tijd gunnen om te kunnen vluchten. • Indien men onverwachts strikt beschermde soorten aantreft een deskundig ecoloog raadplegen om af te stemmen hoe een overtreding van de Wet natuurbescherming kan worden voorkomen. • Bij twijfel over de aanwezigheid van beschermde soorten de hulp van een deskundige in roepen. • In verband met de zorgplicht dienen de vissen te worden gevangen en overplaatst te worden naar een soortgelijke watergang.

Soort	Verwacht/ uitgesloten (locatie)	Vervolgstappen en te nemen maatregelen om overtreding Wet natuurbescherming te voorkomen en aanbevelingen
Natura2000	Uitgesloten	Geen vervolgstappen
NNN	Uitgesloten	Geen vervolgstappen
Weidevogelgebieden	Uitgesloten	Geen vervolgstappen
Bomen	Aangetroffen	Voor het kappen van bomen met een doorsnee van 25 centimeter of meer (zie tabel 2) dient een omgevingsvergunning activiteit kappen bij de Gemeente Pijnacker-Nootdorp te worden aangevraagd.

KWALITEITSBORGING

VanderHelm Milieubeheer B.V. is lid van het 'Netwerk Groene Bureaus (NGB) - Brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging'. De werkzaamheden die door VanderHelm Milieubeheer B.V. worden uitgevoerd zijn gebaseerd op het door de NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010).

VanderHelm Milieubeheer B.V. is VCA** (versie 2008/05) gecertificeerd.

Onderhavig project wordt uitgevoerd in overeenstemming met het kwaliteitssysteem van VanderHelm Milieubeheer B.V. Dit kwaliteitssysteem is gecertificeerd conform de norm ISO 9001:2008.

TOT SLOT

Kwaliteit waarborgt tevredenheid en daarom vinden wij het belangrijk om te weten of u tevreden bent over onze diensten en producten. Wij stellen het dan ook zeer op prijs indien u op- en/of aanmerkingen heeft, dat u deze aan ons kenbaar maakt.

Indien u nog vragen heeft naar aanleiding van het onderzoek en eventuele vervolgcacties zijn wij graag bereid een nadere toelichting te geven. Hierover kunt u contact opnemen met mevr. M. Kortlever-Boer MSc.

Dit briefrapport wordt, tenzij anders door u aangegeven, niet verzonden aan derden. Dit briefrapport mag, na kennisgeving aan VanderHelm Milieubeheer B.V., uitsluitend in haar geheel worden vermenigvuldigd of aan derden verstrekt.

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn geweest.

Met vriendelijke groeten,
VanderHelm Milieubeheer B.V.

Gecontroleerd door:

Mevr. M. Kortlever-Boer MSc

Vrijgegeven door:

Dhr. ing. A.A. Heijboer

Bijlagen:

1. Foto's projectgebied
2. Tekening toekomstige situatie projectgebied

BIJLAGE 1 FOTO'S PROJECTGEBIED

Foto 1: Watergangen geschikt voor algemene broedvogels en vissen

Foto 2: De te kappen knotwilgen.

Foto 3: Schietwilgen, spontaan opgekomen en nu 4 jaar oud

Foto 4: Tuindersweg met daarlangs riet geschikt voor kleine karekiet.

BIJLAGE 2 TEKENING PROJECTGEBIED

